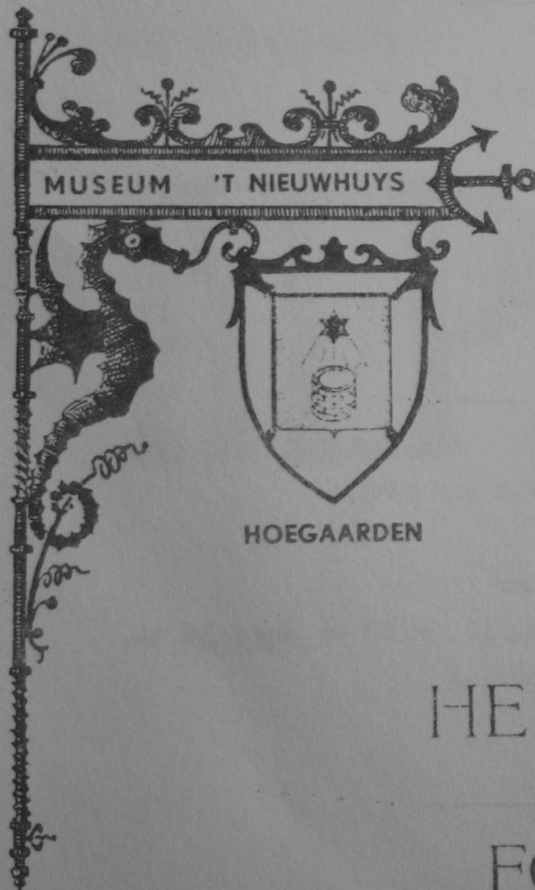

TIJDSCHRIFT

73 (1983, 4)

Alpaidis

HEEMKUNDE

FOLKLORE

OUDHEIDKUNDE

Vereniging zonder winstoogmerk

MUSEUM - " t N I E U W H U Y S " - Hoegaarden

Ernest Ourystraat 2/4 - 3320 Hoegaarden

tel. 016/766294

(Stichting Julien Van Nerum - 1965)

A L P A I D I S

Driemaandelijks tijdschrift voor heenkunde, folklore
en oudheidkunde, uitgegeven door de "Vrienden van 't
Nieuwhuys".

Neergelegd bij de Koninklijke Bibliotheek van België
onder het nummer BD 23.350

OPENINGSUREN VAN HET MUSEUM

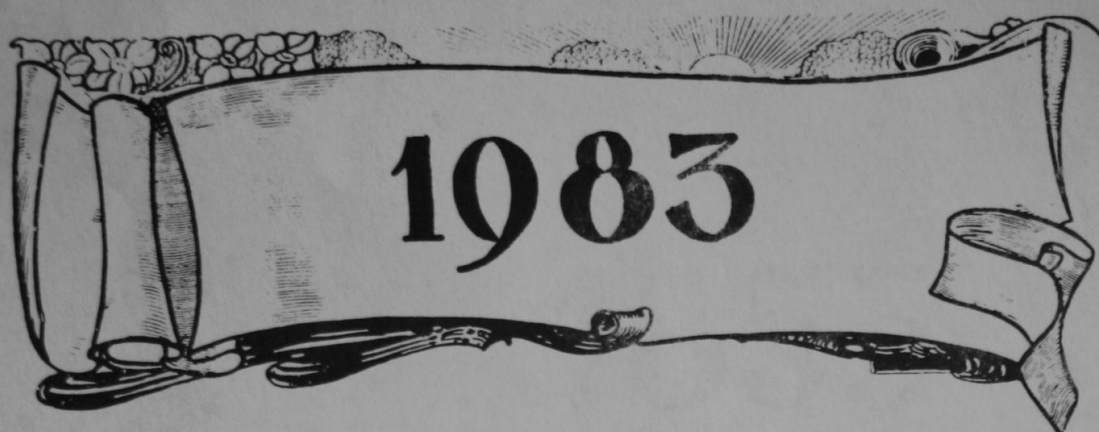
Op werkdagen : vanaf 14 uur

Op Zon- & Feestdagen : van 10 tot 13 en vanaf 14 uu.

Buiten deze uren : op aanvraag

Woensdag gesloten

Alle artikels uit het tijdschrift en de kultuurkrant mogen
vrij overgenomen worden mits bronvermelding.

19^e jaargang

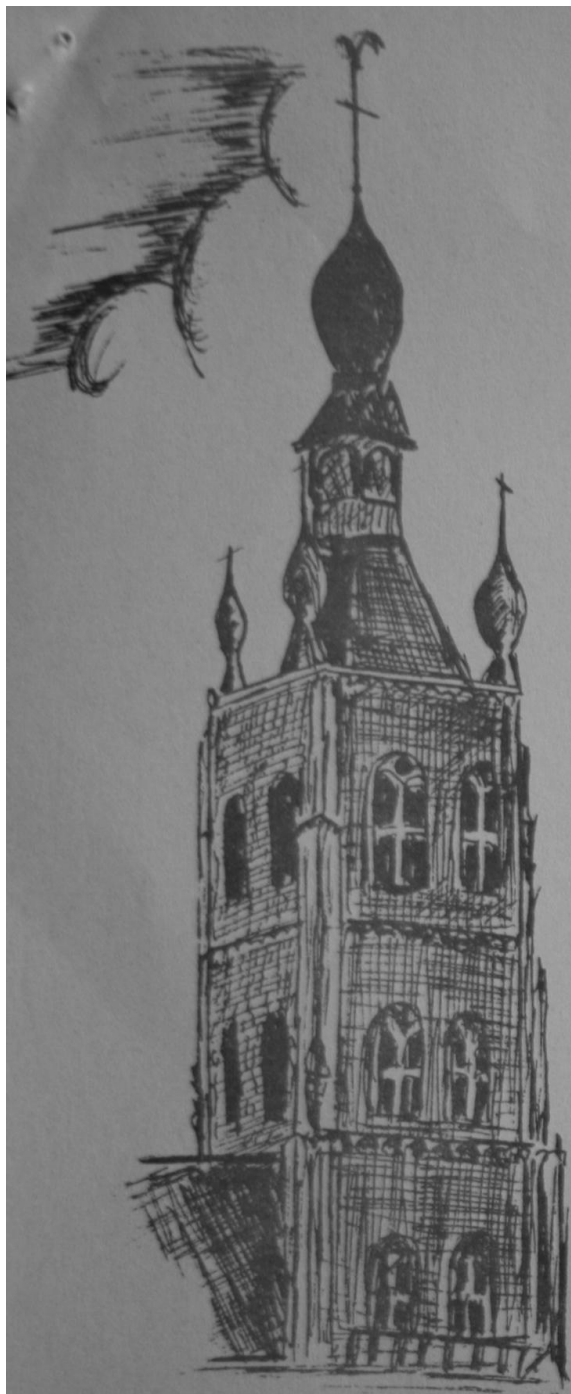
ALPAIDIS

inhoud:

NUMMER 73

Aflevering 4

- 1853 Torenbrand te Tienen
- Nieuw Museumdekor
- 1300 Jaar Ermelindis
- Hoe Bost Zelfstandige gemeente werd
- Tot wat leidt het drinken van het Hoegaards bier
- Het Schrikbewind te Hoegaarden
- Oude Testamenten
- Kultuurkrant

1853

Corenbrand

TE

T I E N E N

Denkend aan al onze trouwe vrienden van buiten Hoegaarden hebben we het inzicht tussendoor ook wat geschiedenis of belangrijke feiten uit andere gemeenten of steden naar voor te brengen onder de titel,

" VOOR ELK WAT WILS "

We zijn er ons van bewust dat onze museumvrienden ook eens graag wat anders lezen dan het verleden van Hoegaarden, hoe mooi het ook moge wezen voor sommigen eentonig wordt omdat het vaak over plaatselijke families gaat, waarvan zij als buitenstander onmogelijk het belang of het verband kunnen zien.

Wanneer dan een gebeurtenis van buiten Hoegaarden rechtstreeks verband houdt met inwoners of afstammelingen van onze gemeente, hebben we dat zoveel te liever.

En hier gaat dan het eerste artikel, vooral bestemd voor onze talrijke Tiense vrienden.

" VOOR ELK WAT WILS "

1853 T O R E N B R A N D T E T I E N E N

Alphainis 13

- 6 -

1853 TORENBRAND TE TIENEN

=====

130 jaar geleden, precies op 26 mei 1853 werd de streek van Tienen en omstreken geteisterd door een tempeest, vergezeld van een zwaar onweder. Toen rond 3 uur in de namiddag, de windvlagen enigzins uitgestormd waren, dreven dikke zware wolken samen aan het firmament en weldra viel er een stortregen, gepaard met verblinden- de bliksemschichten en ratelende donderslagen.

In mensengeheugen had men zulk onweder nooit beleefd. Rond 4 uur bereikte het stormweder zijn woedend hoogste punt, toen opeens de bliksem insloeg op het peervormig deel van de torenspits van de O.L.V. ten Poelkerk van Tienen.

De wachter op het belfort van de St. Germanuskerk had het inslaan opgemerkt en sloeg dadelijk de noodklok.

Het volk kwam verschrikt en angstig op straat en onmiddellijk wist iedereen waar de bliksem was gevallen.

De peer van de torenspits vertoonde ondertussen reeds een zwarte wolk.

Klagend en wanhopig liepen de mensen naar de markt.

Zou de prachtige kerk afbranden, want wie kon op deze hoogte het vuur blussen?

Doch plots drongen langs de kant van de Kalkmarkt drie mannen zich doorheen de menigte, om in het zijportaal van de kerk te verdwijnen.

Wie waren die kloeke en moedige redders die het aandurfdën zulke roekeloze daad te stellen?

Inmiddels flakkerde reeds een hoge vlam op, uit de rokende kerktoeren. De redders wierpen hun koorden uit naar hogere haakpunten, teneinde de brandzone zo dicht mogelijk te naderen.

Op ieders lippen lagen weldra de namen van de drie helden; de gebroeders Jan Baptist en Felix Genie, met hun werkgast Gerard Vanhoof.

Op het eerste noodsein waren zij in de bres gesprongen, gewapend met bijl en zaag, omgord met hulpkoorden, maar nog meer gesterkt door moed en onversaagdheid.

Jan Baptist Genie was 26 jaar oud, schaliedekker van beroep, gehuwd met Theresia Hendrix, vader van twee kinderen en wonende in de Lombaardstraat nr. 14. Zijn broeder Felix, ook schaliedekker was slechts 20 jaar en nog ongehuwd, maar stond wel op het punt te trouwen met Marie Bottu die zwanger was. Hij woonde met zijn ouders Jacob Genie, insgelijks schaliedekker en Anna Fellendaels, in een klein huisje op het Vrijthofken boven de trappen, vlak bij de St. Germanuskerk.

De broeders Genie klauterden, met behulp van hun koorden en haken, maar steeds hoger naar de torenspits toe en begonnen reeds met hun bijlen, de brandende delen boven hun hoofd uit te hakken. Ondertussen was hun gast Vanhoof in de kiosk verschenen en schoof het nodige materiaal naar zijn meesters toe, die het met een koord in hun bereik trokken. Met natte dampdoeken trachtten zij alsdan het vuur te smachten.

Iedereen keek angstig naar boven en menige lippen prevelden een gebed. Brandende stukken hout vielen plots lager op de toren en rolden op het kerkdak, waar een balk vuur vatte. Jan Baptist Cornelis, die de onversaagde redders ter hulp was gekomen, kapte de balk uit en wierp hem naar de Kalkmarkt toe. Maar Cornelis moest wegens brandwonden ijlings worden vervangen. Intussen was ook de brandweer aangekomen, evenals de brandspuit en het werkvolk van de "Ateliers Gilain". De gebroeders Genie waren er echter in gelukt, het brandende top-puntgedeelte van de torenspil, op betrekkelijke korte tijd, te verwijderen en alzo de vuurhaard te omschrijven. De brandende planken en houtblokken werden op de daken geblust, door toegesnelde vrijwilligers.

De slotenmaker Tossins, geholpen door drie mecaniciens van Gilain Alexis Couturier, Jean Stevens en Pierre Defijn, dreven met de brandspuit het water naar de blusploeg toe, waar Maes met Pierre Stevens, Felix Steenwinckels, Frans Degrez en Henri Lambert, allen werklieden van Gilain, de laatste vuurhaarden doofden. En zo werd de O.L.Vrouwtoeren en wellicht ook de kerk van een grote ramp gered.

De gebroeders Genie daalden haast onkenneijk zwart beroekt, met verschroeide kleren en verscheidenen brandwonden en kwetsuren naar beneden. Honderden personen wensten hun geluk en na omhelsingen door hun dierbaren, werden zij onmiddellijk ter verzorging opgenomen.

Jan Baptist en Felix Genie bekwamen een geldelijke beloning, met tevens de Ziveren Medaille van Moed 1e klas. Ook Vanhoof werd geldelijk vergoed en kreeg de Medaille van 2e klas. Bovendien werden aan al de medereders, de gebroeders Genie en Vanhoof inbegrepen, nog een som van 266 fr. geschonken.

De brandramp van mei 1853, had heel wat schade berokkend. Niet alleen de toren moest hersteld worden, maar ook het kerkdak. Een gans gedeelte van het afdak onder de peer, was op een drietal vierkante meter uitgebrand, doch door het snel optreden en het moedig gedrag van de gebroeders Genie, werd het ergste voorkomen.

Drie maanden later was de schade totaal hersteld en ook de brandwonden van de redders genezen zodat Felix Genie op 29 sept 1853 in het huwelijk kon treden met Marie Bottu uit Tienen, die hem 16 dagen voordien een zoon had geschonken, Emile, later insgelijks schaliedekker, en hem nog vier andere kinderen gaf, waaronder Pauline gehuwd met Emile Logist (moederlijke overgrootouders van de huidige museum voorzitter Hubert Van Nerum)

Het toeval wil nu dat zowel Felix Genie als zijn vrouw Marie Bottu, uit Hoegaardse geslachten stamden. Schaliedekker Jacob Genie (vader van Felix) was inderdaad de zoon van Henri Genie, ook schaliedekker van beroep en van Anne Gertrude Van Calembergh uit Houtem St. Katrien (onder Hoegaarden). Deze laatste was de dochter van Pierre Van Calembergh en Christine Claeversons, stammende uit de Hoegaardse families Claeversons, Vos, Mareels, Grootaers, Delmot, Homblé, Losan, Dewelde, Peeters en Engels.

Anderzijds was Marie Botti de dochter van Henri Bottu uit Tienen en van Marie Sannen uit Bost (destijds onder Hoegaarden ressorterend).

De moeder van Henri Bottu was Marie Louise Vranckx, geboren uit de Hoegaardse families Vranckx, Tirion, Ceuleers, Willems, Vandenbon, en Hendrickx, terwijl Marie Sannen (echtg. Henri Bottu) uit de Hoegaardse families Sannen, Van Roye, de Latin, Van Diest, Van den schilde, Maes, Vrancken, Elshout, Morren, Croos, Lamens en Reynaerts sproot.

Gedurende vijf generationen (van rond 1780 tot 1939) leverde de familie Genie bekwame schaliedekkers, beroep dat overging van vader op zoon.

Zo was er eerst Henri Genie, die rond 1780 als leergast ingeschreven stond bij Maître-couvreur Bodson en later als zelfstandige "Ardoisier" deel uitmaakte van het schaliedekkersambacht van Tienen.

Samen met zijn baas Bodson, had hij in 1784 deel genomen aan de bestrijding van de vorige brand van de O.L.V. Kerk, waar Bodson bijna het leven verloor en voor zijn moedige daad tot Deken van het Ambacht werd benoemd.

Dan kwam zijn zoon Jacob Genie, die rond 1815 tot ongeveer 1860 in het vak stond. Zijn zonen Jan Baptist en Felix, Volgden hem op.

Felix overleed in 1874, maar zijn zoon Emile stond van 1870 reeds paraat om de daken te beklimmen.

En wanneer Emile in 1910 stierf, was zijn zoon Julien (vader van huidige Jules Genie uit Tienen) van in 1895 reeds bekwaam vakkundig zijn vader op te volgen en de tradities van de schaliedekkers familie voort te zetten.

De " Geniekes " zoals zij in Tienen werden genoemd, waren kleine maar moedige mannen, die buiten het gevaarlijk beroep dat zij uitoefenden, ook het vuur en de vlammen durfden trotseren. Dit werd bewezen in 1784 door Henri Genie, die de vorige kerkbrand hielp betrijden en doorheen de vlammen zijn baas Bodson volgde.

En ook zijn kleinzonen Jan Baptist en Felix onderscheidden zich door hun onversaagdheid tijdens de torenbrand van 1853.

En tenslotte zou het trotseren van het gevaar en het vuur op hun nakomelingen overgaan, want in april 1945, tijdens het offensief in Neder-Saksen, redde Hubert Van Nerum (achterkleinzoon van Felix Genie) een kind uit een brandend huis te Hannover en liep hierdoor verscheidene brandwonden op.

Hij werd vereerd met het Ereteken voor Moed en Zelfopoffering, net zoals zijn overgrootvader Felix Genie de Zilveren Medaille voor Moed 1e klas had bekomen.

+ ○ + ○ + ○ + ○ + ○ + ○ + ○ + ○ + ○ + ○ +

NIEUW MUSEUM DE KOR

Op 3 sept. 11. werd de museumtaveerne heropend. Door afbraak van de middenmuur (scheidingsmuur in 1795 gebouwd) werd het vertrek terug in haar oorspronkelijke staat gebracht van vóór de Revolutietijd.

Ook de toog werd omgebouwd, zodat alles veel ruimer is geworden. En tenslotte kreeg de oude taveerne ook een aan haar verleden aangepast decor.

Zo treft men er nu het volgende aan:

- Foto van Zadel- en Gareelmaker Julien Van Nerum, die door zijn laatste wilsbeschikking aan de Hoegaardiërs een museum schonk. De foto hangt boven de plaats waar hij achter zijn werktafel zat.

-Vakkundig diploma door Julien Van Nerum in 1904 behaald.

-Gareel en ander tuig door de laatste zadel- en gareelmaker van Hoegaarden vervaardigd.

-Oude schouwplaat waarop de heraldische symbolen prijken van "Die Edele Orde vanden Moutstock"

-Pentekening van de voormalige brouwerij Van Nerum, op de Vroente aan de Grote brug, die van 1723 tot rond 1900 bier leverde aan de taveerne van 't Nieuwhuys.

-Oud opschrift dat vroeger in al de Hoegaardse herbergen, cabarets en taveernen hing.

-Blazoën van 't Nieuwhuys-museum, met het sprekend devies "ongestoord Vooruit" en de romeinse waterput duidend op de ouderdom van de instelling.

-vergroot model van het zegel van Keizer Karel, beschermheer van het Hoegaardsbier en schutsheer van de Hoegaardse Bierorde.

-Beeldje van St. Antonius, sinds 1881 steeds op dezelfde plaats.

-Tweeluikige spiegel, afkomstig uit een oude verdwenen hoegaardse herberg.

-Nieuwe schenktog, gebouwd op voetstuk van Gobertange en rode baksteen, bekleed met Delftse siersteentjes.

De taveerneplaats vormt op zichzelf een echt levend museumzaaltje waar men rustig, in een landelijke stemming, van de Verboden Vruucht (Hoegaardse Godendrank) en ander heerlijk gerstenat kan genieten.

1300

JAAR

ERMELINDIS

te **MELDERT**

600 - 1900

"BU SINT ERMELUND, NEEMT ALLE KWAEL EEN EIND,,

"DE HEYLIGE ERMELINDIS GENEEST ALLE KWAED,,

Melderse Spreekwoorden

De huidige relikwiekast is een kopie in verguld koper van de oude in 1849 verkocht voor 3600 fr. aan Engelsen.

De huidige kast werd vervaardigd door de Mechelse zilversmid Van Bever. Het is een geschenk van gravin Louisa-Josephina Van der Noot en haar echtgenoot Graaf Charles Ferdinand d' Oultremont.

Mgr. Sterckx, kardinaal-aartsbisschop van Mechelen heeft op 22 juli 1849 de relikwieën in de nieuwe kast gezet.

Toen de kast werd geopend op 27 oct. 1605 door Alexander Rotarius, landdeken van Tienen en Joannes Pinsonius, pastoor van Meldert, op bevel van de toenmalige aartsbisschop van Mechelen waren ook de heren van Meldert en familieleden aanwezig.

In het zilveren schrijn bevonden zich toen, buiten de overblijfselen van Ermelindis, een stuk van het H. Kruis, een haarlok van Maria, een stuk van het H. Graf, een tand van de H. Andreas, en een tand van de H. Bartholomeus, klederen van de Apostelen en nog veel andere kostbare relikwieën (????)

Dedevotie en massale toeloop naar Ermelindis te Meldert begint vooral in de eerste jaren van de 17e eeuw als gevolg van volgende wondere gebeurtenis.

Toen Anna Van Oyenbrugge, geboren in het jaar 1607 als dochter van de toenmalige heer van Meldert, Jacobus Van Oyenbrugge, één jaar oud is, wordt zij zwaar ziek. Zij ligt drie dagen lang op haar ziekbedje zonder teken van leven te geven.

Dokter Cornelius Staes van Leuven wordt bij de zieke geroepen en deze ervaren geneesheer besluit dat Anna geen twee uur meer te leven heeft zonder een bijzondere tussenkomst van God.

De vader beveelt dan water te halen van de bron die ontsprongen was op het graf van de heilige Ermelindis.

Hij laat drie druppels van dat vocht op de lippen van zijn dochter vallen in naam van de Heilige Drieenheid, één druppel in de naam van de Heilige Maria en nog een druppel in naam van de H. Ermelindis.

Het zieke kind neemt aanstonds het beetje water op, begint te zuigen aan de moederborst en geneest volkomen.

Sindsdien worden te Meldert jaarlijks drie feestdagen plechtig gevierd. Het is allereerst de 29 oktober, de sterfdag van de heilige (Pinkstermaandag en 29 oktober zijn de kermisdata te Meldert).

Op 21 april wordt de vinding van het stoffelijk overschot van Ermelindis gevierd en de 3e Sinksendag gaat de processie plechtig uit en wordt de relikwiekast rondgedragen.

Meer dan zesduizend mensen doen in de 17e en 18e eeuw regelmatig de rondgang mee om de aflaten te verdienen die eraan verbonden zijn.

De heren van Meldert bekwamen immers drie aflaten van Paus Urbanus VIII.

Al wie in staat van genade de kapel bezoekt op 29 oktober, op de feestdag van de Kruisvinding, op de feestdag van de Apostel Jacobus (25 juli) en op de derde Sinksendag krijgt 7 jaren en 7 maal 40 dagen aflaat.

Daarenboven kreeg de heer van Meldert op 4 juli 1648 de toelating om de Broederschap van de Heilige Drievuldigheid in te stellen van Pater Pascalius Cloquet van de Abdij van Orval, Vicaris generaal van de Orde van de H. Drievuldigheid.

Op 11 september 1649 verleende de aartsbisschop van Mechelen zijn toestemming en begonnen de inschrijvingen.

Met de troebelen van de Franse Overheersing wordt de oude Confrerie uiteraard afgeschaft.

De heroprichting heeft plaats op 2 april 1849.

Dezelfde heer van Meldert doet in 1649 de oude vervallen kapel van Ermelindis op een nog betere en kostelijker manier herbouwen en hij laat ze tevens vergroten.

Op eigen kosten laat hij de tombe van Ermelindis drie voet verheffen op een sokkel van marmer.

Hij laat haar beeld in witte arduinsteen kappen met een engel aan haar hoofden één aan haar voeten.

Het is de uitbeelding van de begrafenis van Ermelindis.

Tevens laat hij een marmaren altaar oprichten van 17 voet hoog versierd met 4 pilaren, waarop Ermelindis met de H. Drievuldigheid en langs beide zijden een engel.

De parochie Meldert was toegewijd aan de H. Bartholomeus.

Sinds het Concordaat van Napoleon met de paus in 1801 is de kerk en de parochie onder het patroonschap van de H. Ermelindis geplaatst.

De heren van Meldert die in de 16e en 17e eeuw uitgesproken katholiek waren en dus aanhangers van Spanje, hebben geen moeite en geld gespaard om de kultus van Ermelindis te bevorderen. Deels leverden zij die inspanning om hun politieke belangen te dienen, deels ongetwijfeld om het koppige bijgeloof van de voortdurend opgejaagde en overweldigde analfabetische Meldertse bevolking in rechte paden te dwingen.

De katholieke kerk heeft hun ten zeerste gesteund in die pogingen niet het minst door de talrijke levensbeschrijvingen van Ermelindis die in de 16e en 17e eeuw gepubliceerd werden door Suruis en Molanus, door M Gubielmus Gazet en de Jezuiet Hubertus Roswijds.

S-ERMELINDE PR-POVR-NOVS-1281-

Le Drapelet de Sainte Ermelinde. — Het Vaandeltje van Sinte Ermelinde.
D'après un cliqué de l'ouvrage de M. P. Van Heurek sur les Drapelets de Pélerinage. — Volgens een gietalddruk van het werk van M. P. Van Heurek over de Bedevaartvaandeltjes.

Oud beedje van Sinte Ermelindis gegraveerd door de Antwerpenaar A. Collaert (1560 - 1618) volgens een tekening van de Antwerpse meester M. Devos (1532 - 1603)

Het ongelooflijk talrijk voorkomen van de doopnaam Ermelindis in de geboorteakten is misschien wel een teken, uiterlijk dan toch, van het uiteindelijk sukses van deze volgehouden aktie.

Tegen 29 oktober komen nu nog bedevaarders naar het graf van de H. Jonkvrouw van Ter Donck.

Op Pinkstermaandag wordt haar relikwie in processie rondgedragen. De honderden pelgrims die dan mee opstappen gaan driemaal om de kerk en driemaal om het graf in de kapel.

Na de plechtigheid nemen ze wat gewijde aarde of gewijd water van de bron mee naar huis.

Met het water wrijven zij de zieke lichaamsdelen in, de aarde werpen ze over hun akkers en weiden om Gods zegen over hun gewassen en dieren te bekomen.

De gewijde aarde is grond van de plaats waar de Sinte Ermelindisdoorn bloeide tot ongrveer 1885 - 1890.

Toen werden de "Sint Ermeliene Doern", zoals hij op een kadastralekaart van Bevekom in 1654 vermeld werd, per ongeluk door de boeren uitgehakt om de takken over hun velden uit te strooien.

Hoe erg Meldert verbonden blijft met zijn Ermelindis, tot in onze huidige eeuw blijkt ook uit het feit dat onderwijzer Camille Collin geboren te Meldert, een historisch drama schreef in drie bedrijven: "Het leven van de H. Ermelindis"

Er zijn drie voorstellingen van gegeven in de meimaand van 1921 door "Vreugd in Deugd" (4)

Vermelden we tenslotte dat Ermelindis aanroepen wordt tegen koorts, verlamming, oogziekten, en ziekten onder de dieren. Tegen verlamming wordt zij waarschijnlijk aanroepen omdat "ERM" dialect voor arm, uitgebreid wordt tot ziekten aan armen en benen.

Elke 50 jaar wordt het schrijn van de heilige Ermelindis geopend, de laatste maal gebeurde dit in 1950. (5)

(4) "Vreugd in Deugd" wad de toneelgroep van de Matigheidsbond van Hoegaarden van Dr. Smeesters. Deze toneelgroep was niet gemengd, wat inhoudt dat ook de vrouwenrollen werden vertolkt door mannelijke amateurs.

(5) "Bewoningsgeschiedenis van Hoegaarden, Millenniumtentoonstelling 17/10 - 2/11/1981" p. 57 - 62
Op de tentoonstelling waren fot's van dit gebeuren uit 1950.

HOE

BOST

ZELFSTANDIGE GEMEENTE WERD

DOOR M.DODION EN H. VAN NERUM

REF.

BERAADSLAGINGEN V.D. GEMEENTERAAD VAN HOEGAARDEN

ARCHIEF V.D. PROVINCIE BRABANT

ARCHIEF V.H. ARRONDISSEMENT LEUVEN

ARCHIEF V.H. BISDOM MECHELEN

FAMILIEARCHIEF DER V. GESLACHTEN

vervolg

VERPLICHTING BIJ AMTSWEGE

De Voorzitter van de Bostse kerkfabriek moet wel goede relaties hebben gehad met de Bestendige Deputatie, want het gemeentebestuur ontving een brief van de Arrondissements-Commissaris op datum van 25 feb. 1869, waarin uitdrukkelijk gemeld stond, dat de Bestendige Deputatie, die de zaak grondig had bestudeerd, aan Hoegaarden bij ambtswege de toelageverhoging zou opleggen, en zulks volgens art. 133 van de wet van 30 maart 1836, zo de gemeenteraad bleef weigeren een gunstig gevolg te geven aan de inwoners van Bost.

Op dat tijdstip van de Bestendige Deputatie samengesteld uit de heren Dubois-Thorn, Provinciégouverneur en voorzitter van de Deputatie, Mercier, Fizenne, Pieret, Aelbrecht, Veyt en Piron van Erton.

Dit nieuw voorval veroorzaakte op 15 april 1869 andermaal een bijeenroeping van de gemeenteraad en stak werkelijk het vuur aan de lont, want vanaf nu ging het hard tegen hard. Er werd in voltalligheid beraadslaagd, maar het raadslid Dr. Van Nerum, die hevig anti-clericaal en uitgesproken liberaal was, zou alvorens de raadzaal te betreden, uitgeroepen hebben: "Moeten we hier opnieuw komen beraadslagen voor die Papechristen uit Bost" waarop Lambrechts hem zou geantwoord hebben: "En toch zullen wij die Anti-Christen binnen kort eens duchtig de les spellen" waarop de Burgemeester hen tot stilte en kalme zou hebben aangemaand.

De spanning in de zaak begon toe te nemen, terwijl de politiek ermede werd gemengd. Het is hier wel even interessant te zeggen dat Putzeys uit het Centrum, Dewil uit Hoksse, Van Nerum en Godts uit het centrum, 100% liberaal, Vandertaelen (centrum), Finoulst (Rommersse), Jean Julien Nijs (Houtem), Alex Nijs (centrum) en Lambrechts (Bost) katholiek, wijl Vandermolen (centrum) en Adams (Nerm) gematigd waren, zodat de twee schepenen vaak de stemming beïnvloedden.

In beschouwing nemend dat de gemeenteraad zich in 1857 tegen de afscheuring had uitgesproken, uit vrees van hoge onkosten en dat hij in 1860 wel een gunstig advies had gegeven, op de exclusieve voorwaarde dat de Bostenaars de bouwkosten door eigen middelen zouden betalen, zonder de gemeente hierin te betrekken. Eveneens in aanmerking nemend, dat de gemeente vooralleer tot een gunstig advies te zijn overgegaan, zich verzekerd had dat de kapelkerk van Bost voldoende ruimte bood voor de noodwendigheid van de nieuwe parochie en ook zonder hiertoe verplicht te zijn geweest; een toelage van 5000 fr. had goedgekeurd. En ten slotte, om haar financieel evenwicht niet te storen en zonder het onderwijs en het wegnnet te kort te doen, de gemeente geen hogere toelage dan 5000 fr. kon toestaan voor de bouw van de nieuwe kerk.

Met eenparigheid van 10 stemmen, besloot de gemeenteraad, de toelage niet te verhogen en belastte het College, om via de Arrondissements-Commissaris, aan de Bestendige Deputatie de redenen kenbaar te maken, opdat deze de toelage verhoging bij ambtswege niet zou opleggen.

Alleen Laurent Lambrechts had tegen gestemd, dus altijd de herhaling van hetzelfde. Maar het negatief advies van deze zitting zou voor Hoegaarden fataal worden, want de Bestendige Deputatie droeg Hoegaarden niet in het hart.

Bij het verlaten van de raadszaal riep het raadslid Finoulst luidop: "Van ambtswege of niet, dat die boeren uit Bost hun kerk zelf betalen en ons met rust laten" waarop Lambrechts ten antwoord gaf "De boeren zullen U van ambtswege nog wel andere zaken leren en ik zal Hoegaarden doen beven zoals ten tijde van Menières".

Hierdoor zinspeelde hij op Notaris Van Autgaerden (bijgenaamd Menières) die tijdens de Franse tijd en zelfs er voor, te Hoegaarden grote troebelen had uitgelokt tegen de oude Regentie.

ANTWOORD AAN DE ARRONDISSEMENTS-COMMISSARIS

=====

Op 16 april 1869 beantwoordde het gemeentebestuur de brief van de Arrondissements-Commissaris van 25 feb. 11.

Buiten het PV van 15 april, was er nog het volgende aan toegevoegd.

"De Raad heeft het niet nodig geoordeeld de toelage van 5000 fr. te moeten verhogen, die hij vrijwillig heeft goedgekeurd, zonder hiertoe verplicht te zijn geweest.

De Bestendige Deputatie, die de zaak heeft onderzocht, bedreigt ons met een belasting van ambtswege en zulks volgens de wet van 30 maart 1836, art. 133. Wij werden hierdoor droevig getroffen en in zulke omstandigheden is het niet meer mogelijk in volle vrijheid te beraadslagen.

Nochtans hebben wij het geval terug volledig en met de grootste aandacht onderzocht en het spijt ons te moeten zeggen, dat wij ons niet kunnen aansluiten met de uitgedrukte wens van de Bestendige Deputatie.

De Raad is van oordeel dat ambtshalve belastingen slechts mogen opgelegd worden aan weerspannige gemeenten, die zich willen onttrekken aan betalingen, die zij verplicht zijn na te komen, wat voor onze gemeente niet het geval is, gezien zij spontaan een som van 5000 fr. heeft goedgekeurd. Art. 133 van voornoemde gemeentewet spreekt slechts van verplichte uitgaven, wat in deze zaak zeker het geval niet is, vermits de bouw van een nieuwe kerk, niet onder de verplichte uitgaven van de gemeente Hoegaarden valt.

Het volstaat een terugwerkend onderzoek in te stellen nopens de omstandigheden die de oprichting van de kerk van Bost in parochiekerk hebben uitgelokt. De gemeente heeft er steeds de noodzaak en nuttigheid van weerlegd (zie beraadslaging van 23 feb. 1857). De gemeenteraad heeft destijds de aanvraag der inwoners uit Bost verworpen, door er op te wijzen dat Bost, samen met Overlaar en Rommerson slechts 685 inwoners telt, en dat de nieuwe parochie om zo te zeggen, zonder inkomsten zou vallen, hierdoor een last wordenl voor de gemeente. Aewelke voor dit doel geen enkele opoffering wilde opleggen. Bijgevolg was de Raad van mening, dat er geen reden bestond, om het gehucht van de parochie Overlaar af te scheuren.

Deze mening, werd niet alleen gedeeld door het Bisdom, maar ook door de hogere bestuursverheden.

Niettemin werd er later, buiten onze goedkeuring, toch overgegaan tot de oprichting van een parochiekerk te Bost, waarop de Hoegaardse gemeenteraad op 14 maart 1860 zich neerlegde en op het project een gunstig advies uitbracht. Maar het is nodig, Mijnheer de Commissaris, hier de voorwaarden kenbaar te maken van deze meningsverandering.

De inwoners uit Bost hadden namelijk alle kosten ter hunner laste genomen, die de oprichting van de kapel tot parochiekerk zou meebrengen. Hierdoor verdween de vrees, alsdat Hoegaarden in de hoge onkosten zou betrokken worden.

Zo kreeg de gemeenteraad ook de formele verzekering, dat de kapel voldoende ruimte bood, om alle gelovigen op te vangen en om er de Erediensten behoorlijk te kunnen volbrengen. De Raad werd bijzonderlijk gerust gesteld door de toenmalige bewoordingen - alsdat de oprichting nooit en in geen enkel geval een last voor de gemeente zou betekenen.

Deze beraadslaging dateert van 1860. Zij stelde de gemeente volledig op haar gemak, zij beveiligde haar finantiën, zij weerde alle verplichtingen om eventueel te moeten tussen komen in bouw vergroting of restauratie van de kerk. En het was onder deze voorwaarden dat de afscheiding gezien werd door al de overheden die hun advies moesten uitbrengen of een beslissing dienden te nemen.

De Hoegaardse gemeenteraad kende dus vrijwillig en niet verplichtend een toelage van 5000 fr. goed en drukt de hoop uit, dat de Bestendige Deputatie haar niet van ambtswege zal belasten, inzake de toelage verhoging.

Het gemeentebestuur heeft overigens nog andere belangrijke werken uit te voeren. Haar finantiële toestand is relatief gezond, er moet getracht worden deze zo te behouden, opdat de uitgaven die reeds gedaan en nog moeten gedaan worden voor het weggennet en de onderwijsinstellingen, hoger zouden kunnen zijn, dan tot heden het geval was.

Maar de zaak is zeer gemakkelijk op te lossen. Indien het gehucht en de kerkfabriek van Bost hun verplichtingen niet kunnen naleven, indien de parochie niet kan bestaan zonder hulp van de gemeente, dan is er niets dat belet terug te keren tot het oud-regiem en de toestand te herstellen in zijn vroegere gedaante.

Wij zeggen het met spijt, Mijnheer de Commissaris, maar de gemeenteraad is vast besloten geen stap verder te gaan en laat nu de verantwoordelijkheid over aan de hogere overheid, zo deze denkt dat er maatregelen bij ambtswege moeten getroffen worden. Gelieve, Mijnheer de Commissaris, de verzekering van onze beleefde groeten te willen aanvaarden.

Bij machtiging
de sekretaris
(Get.) L.Lodewijckx

De Burgemeester en de Schepenen
(get.) L.A. Putzeys Not.

Hoegaarden had klare taal gesproken, en was vast besloten zich te verzetten en geen enkele toegeving meet te doen. Maar het antwoord sloeg te Brussel bij de Bestendige Deputatie in als een bom, waarvan de ontploffing dadelijk volgde.

DE BRIEF AAN DE KONING

=====

Gouverneur Dubois-Thorn, Voorzitter van de Bestendige Deputatie was woedend.

Wat veroorloofden die verwaande boerenkinkels uit Hoegaarden zich wel, om zich tegen de beslissingen van de Deputatie en de Provincie Gouverneur te durven verzetten ?

Op 27 mei 1869 ontving het gemeentebestuur van Hoegaarden een gewoon uittreksel van het PV der zitting van de Bestendige Deputatie van 28 april ll., echter zonder de minste motivering, waarin te lezen stond:

"De gemeente van Hoegaarden zal, wegens haar weigering tot toelageverhoging, van ambtswege belast worden voor 1/3 van alle kosten in de constructie van de nieuwe kerk in het gehucht Bost, som definitief te bepalen na de aanbesteding".

" 1/3 van alle kosten" dat was wat Lambrechts had gewild, 1/3 los krijgen van Hoegaarden, 1/3 van de Provincie en 1/3 van de Staat, zo moesten zij, die zich nochtans formeel verbonden hadden, geen ronde duit uit eigen zak betalen.

Toen dit nieuws bekend geraakte, werd er bijna gevochten en durfde geen enkele Bostenaar zich nog te Hoegaarden vertonen.

Langs de Arrendissements-Commissaris werd getracht om van de Gouverneur een afschrift te bekomen van de beraadslagingen, met be- weegredenen en beschouwingen, die tot deze beslissing aanleiding hadden gegeven, maar het verzoek bleef zonder gevolg. Dit bewees wel het slechte daglicht waarin Hoegaarden zich bij de Deputatie bevond.

In de brief kon men nochtans de volgende aanhaling lezen:
" Het College laat opmerken dat de verbintenis, aangegaan door de inwoners van Bost, bij hun aanvraag ter oprichting van een pa- rochie in eigen gehucht, de gemeente niet mag beletten haar rech- ten aan te wenden die zij geldig acht tegen de personen, die zich verbonden hebben de uitgaven van de nieuwe kerkbouw te dragen".

Deze aanhaling spoorde de leden uit het gemeentebestuur aan, om zich tot de hoogste instantie van het land te richten en op 16 juni 1869, op voorstel van Dr. Godts, stuurde Hoegaarden volgend schrij- ven naar de Koning. Dat was hun laatste hoop.

Aan Zijne Majesteit Leopold II
Koning der Belgen.

Sire,

De gemeenteraad van Hoegaarden, heeft de eer zich met de grootste eerbied en in vol vertrouwen tot Uwe Majesteit te richten, om U welwillend te verzoeken een beslissing der Besten- dige Deputatie van de Provincieraad van Brabant, die ons bekend ge- maakt werd, af te keuren.

De kerkfabriek van Bost vroeg aan de gemeente Hoegaarden de opbouw van een nieuwe kerk.
De gemeente die deze oprichting nooit goedkeurde, dan op de wel aanvaarde voorwaarde, dat zij niet zou moeten tussen komen in de uitgaven die de oprichting van deze parochie zou veroorzaken, heeft nochtans ingestemd om haar deel te betalen in de kosten, voor een som van 5000 fr.

De Bestendige Deputatie wilde haar verplichtend doen tussen komen voor 1/3 van de uitgaven en bedreigde zelfs het gemeentebestuur een verplichte belasting van ambtswege op te leggen. Wij hadden de eer opnieuw de finantiële en ander oorzaken uit te leggen, die wij nodig achtten om de Deputatie te stoppen op haar weg die zij scheen in te slaan en wij lieten eerbiedig en onder uit- gebreide vorm, de wettige en morcle beweegredenen gelden, die haar moest beletten de bedreiging ten uitvoer te brengen.

Wij veroorloven ons, Sire, hieronder de beraadslaging weer te geven, van de gemeenteraad en het schrijven die wij aan de Heer Arrondissements-Commissaris te sturen. (hierop volgde het afschrift van de beraadslaging van 15 april 1869 en de brief van 16 april gericht aan de Commissaris).
Dan ging het schrijven verder:

Zoals U kan zien, Sire, de goede wil ontbreekt niet, alles zou moeten overslaan ten voordele van de gemeenteraad, maar het is de kerkfabriek die het haalt.

De Deputatie, zonder haar beslissing te motiveren zonder de redenen die wij lieten gelden te hebben onderzocht, zegt door een kortbondig en streng besluit "De gemeente van Hoegaarden zal van Ambtswege belast worden voor 1/3 der kosten in de constructie der nieuwe kerk in het gehucht Bost".

Deze beslissing werd ons medegedeeld door een gewoon uittreksel van het PV der zitting van de Bestendige Deputatie van 28 april 1869. Tevergeefs hebben wij getracht, om langs de heer Arrondissements-Commissaris, van de Provinciegouverneur een kopij te bekomen der beoogredenen en beschouwingen van deze beslissing, doch wij ontvingen niets anders dan het uittreksel van het PV, zonder de minste motiveering en waarvan afschrift hierbij.

Het schijnt ons, Sire, dat in een zo ernstige zaak, de Bestendige Deputatie weinig eerbied heeft voor een gemeentebestuur, waarvan de ijver, de toewijding en de rechtschapenheid door niemand in twijfel mag worden getrokken. Het blijkt ons ook, dat de Deputatie die zich in eerste instantie uitsprak, minstens haar beslissing had moeten motiveren en ons de oorzaken laten kennen waardoor zij haar heeft laten leiden. Wij hadden ze misschien kunnen waarderen en toetreden.

Niet in dit geval zijnde, Sire, blijft onze overtuiging dezelfde en zijn van mening dat de Deputatie het recht niet heeft, ons ambtshalve te belasten voor zover het geen verplichte uitgave betreft. Wij moeten denken, dat de goedgekeurde toelage voor de kerk van Bost, niet als vrijwillig wordt beschouwd. Wij menen echter dat de vrijwillige tussenkomst van 5000 fr. van onzentwege in alle opzichten voldoende is.

Heden worden wij tot de aandeellijke uitgave van 1/3 verplicht. Welk is dit derde? Wij bezitten wel een bestek, maar met hoeveel zal dit verhogen? Wat zal de binnenbekleding kosten? Opvallend is, dat de Deputatie alleen het belastbaar deel van de gemeente bepaalt, dit van de kerkfabriek, de Provincie en de Staat zullen later worden vastgesteld. Zullen deze delen ook bij ambtswege worden opgelegd?

Onze gemeenteraad, Sire, verdiende met meer beleefdheid te worden behandeld, het beheer dat hij steeds verwezenlijkt heeft in de goede gang van zaken, zijn inschikkelijkheid in alle omstandigheden tegenover de hogere overheid zou hem meer hoop moeten geven.

Er blijft ons nog alleen over, Sire, ons tot Uwe Majesteit te richten, om Uw welwillendheid in te roepen, ten einde de beslissing van de Bestendige Deputatie van 28 april 11. en ons op 27 mei kenbaar gemaakt, te doen vernietigen om van Uwe Hoge tussenkomst de rechtvaardigheid, die wij verdienen, te mogen verwachten.

Gelieve te aanvaarden Sire, de uitdrukking van onze diepste gevoelens van eerbied.

Getekend: Burgemeester Purzeys,
Schepenen Vandermolen en Adams
Raadsleden Vandertaelen, Godts, JJ Nijs, Finoulst,
Dewil, A. Nijs, Van Nerum
Sekretaris Lodewijckx

(vanzelfsprekend ontbrak het handteken van Lambrechts)

Hoegaarden, 16 juni 1869.

wordt vervolgd.....

=====

TOT WAT LEIDT HET DRINKEN VAN HET HOEGAARDS BIER ????

=====

M. Dodion -- H. Van Nerum

In het jaar 1567 schreef een zekere L. Guicciardini "..... het schoon dorp Hougarden daer seer goet bier ghebrouwen wordt grootelyck vermaert ende alle des lande door verbreijdt ende gedroncken als eenen uytnemende dranck" (1).

Voor deze auteur is het bier van Hoegaarden niet alleen zeer smakelijk, maar ook vermaard en geschonken in heel de Nederlanden. Hoe is het dan toch mogelijk laat Erik Aerts, wetenschappelijk medewerker van het Centrum voor Economische Studiën van de Universiteit van Leuven, zich in 1979 ontvallen, dat Hoegaarden rond 1750 niet minder dan 150 (?) brouwers telde, meer dan 20% van zijn gezinnen onderhield met en dank zij de brouwerijactiviteit en... nog nooit grondig werd bestudeerd op dit vlak? (2) Laten wij hier alleszins op antwoorden dat de studie aan de gang is en hopelijk in 1985 zal verschijnen.

"Niets is meer geschikt dan het heerlijke bier van Hoegaarden, om de sombere nevels uit het hoofd te jagen, tot vrolijkheid op te wekken, dichtertelijkheid, zang en liefde in te blazen en tevens om de beste wijn te vervangen."

Dit schreef de humanist Goropius Becanus, uiteraard in het latijn, in 1559 (3).

Niet verwonderlijk dus dat de wijnboeren door de bierbrouwers voorbijgestoken werden en Hoegaarden weldra bekend stond als de streek van het goede bier, waar alleen de dieren water dronken... of had Goropius te diep in het glas gekeken toen hij deze ontboezemingen aan het papier toevertrouwde? Best mogelijk was het een argument om te kunnen blijven goedkoop drinken op een ogenblik dat onze streekwijn niet meer kon wedijveren met de ingevoerde. En was het misschien niet veiliger een bierbrouwsel te drinken om zijn dorst te lessen, dan de onzichtbare levensvernietigers die in niet gekookt water krioelen, vanuit de put in de maag te laten belanden? Tot nu wordt de cholerabacil teruggevonden in de waterputten van het prachtig herstelde Leuvense Groot Begijnhof. Dus waren onze voorouders nog niet zo gek dat zij ook de zuigelingen bier lieten drinken. En daarbij vroeg geleerd is oud gedaan.

Toch moet er iets zitten in het Hoegaardse wit bier wat het onderscheidt van zijn mededingers. Een deskundige schreef over deze drank als volgt: "Het Hoegaardse bier heeft een bewonderenswaardige kroon en loopt als geen ander, zoet en zacht naar binnen. Het is een der meest verfrissende dranken, licht troebel met weinig kleur, maar uiterst rijk aan fijn schuim. Men kan er overvloedig van drinken zonder ongesteld te zijn, zodat het een uitverkoren drank is bij zomerwarmte". Een mooi stukje getuigenis voorwaar dat rasechte Hoegaardiërs niet zullen tegenspreken.

Integendeel; het zijn juist zij die beweerden dat ieder die het witte bier naar juiste waarde wist te schatten minstens 100 jaar oud kon worden, zonder naar de heelmeeester te lopen. De ouderen schreven hun lang leven toe aan het goede bier, terwijl ook de geneesheren het als een versterkende drank aan zieken voorschreven, want in het Hoegaardse bier stak "eten en drinken" (4). Wat de dokters betreft, waarom geen aangenaam medicijn voorgeschreven, dat daarbij overvloedig voorhanden was?

Op het einde van de 18e eeuw was immers tweederde van de bieruitvoer van het land van Luik afkomstig van de Hoegaardse brouwerijen (5).

Keren we even terug tot de bovenvermelde beschrijving van de deskundige en toetsen we daaraan de meningen van twee grote brouwspecialisten uit de tweede helft van de 19e eeuw.

Volgens de eerste is het blond bier van Hoegaarden zeer verfrissend en schuimend. De smaak ervan benadert die van het Leuvense bier, maar er zit meer haver in en minder tarwe (6).

De Brouwingenieur Frentz kwam tot dezelfde conclusie en voegt erbij dat het Hoegaardse bier licht is, de spijsvertering bevordert en tot een aangename en vrolijke dronkenschap leidt (7).

Alzo vertolkte hij minder poëtisch wat Goropius Becanus in de 16e eeuw al had gesmaakt. Onze Becanus had na het drinken van zijn aantal Hoegaardsen trouwens niet alleen dat prettige gevoel, maar ook nog genoeg realiteitszin om op te merken dat vrolijke kornuiten de absolute voorkeur gaven aan Hoegaards bier, temeer daar men er een hele avond vrolijk van was zonder teveel geld te moeten uitgeven (8).

Een journalist van "Le petit journal du Brasseur" kwam op bezoek bij de Hoegaardse brouwers. We schrijven het jaar 1909.

Onze man merkte op dat er gans het jaar Hoegaards bier werd geschonken tot grote voldoening van de Hoegaardiërs zelf die praktisch geen ander bier dronken, een gewoonte die de omringende dorpen hadden overgenomen. (9)

En toch heeft niet altijd iedereen zo lovend gesproken en geschreven over ons bier. Talrijk zijn zij die beweren dat er in het "Hoegaards" weinig goeds zit. Als men er niet met mate van drinkt, zeggen ze, geraakt men wel eens erg slap te been.

Zo gaat men dan bij het naar huis gaan allerlei koddige kringen beschrijven die de eenen doen lachen en de anderen tot ergernis aansporen (10). Zijn zij die dit beweren naïjverig of hebben zij een opvatting over het begrip "met mate" die niet strookt met onze normen?

Best eens vragen aan de Ridder van de Bierorde !!!

Het hoeft ons dan ook niet te verwonderen dat een eerbiedwaardige predikant in de 18e eeuw fel tekeer gaat tegen wat hij noemt "die natte broeders dewelken als de vorsch (kikkers) niet in ofte aan het water zitten, maar in wijn- en biergeloeghen (in herbergen dus) en trecken (roken) dat sij zwart worden". En tussen "die gereedschapen van den doot, die een vergift sijn inhebbende en die droncken poelen (zatlappen) naer d' ander wereldt voeren" vernoemt hij parmantig het "Hoegaertsbier".

Hij richt zich aldus tot "die drinebroederen":

Naer den noon, soo moet gij swieren
waer dat sijn de beste bieren:
Lovens, Hoegaerts of Kaves,
Dat bewaert word in de fles;
ofte wel de soete wijnen
Moeten uwen tijd verdwijnen
Want de mannen met 't pompeen
Hebben altijd drank van doen (11).

Laten wij het hierbij houden en dat ieder er het zijne van neme.
De volgende aflevering zullen wij trachten uit de keuken te praten.
Wij zullen dan eens het grote geheim uit de doeken doen, namelijk
de brouwwijze van het famcuze Hoegaardse bier ende ingrediënten.

- (1) L. Guicciardini, Beschrijvinghe van alle der Neder-Landen, anderssins gheuoemt Neder-Duytslandt, Amsterdam.
- (2) E. Aerts, De zuidnederlandse brouwindustrie tijdens het Ancien Régime. Status quaestionis van het onderzoek.
- (3) Vermeld in A. Wauters, Histoire des communes belges, Hougaerde en bij J. Vander Velpen, Geschiedenis van Hoegaarden.
- (4) Familieschoon, Hoegaarden p.266
- (5) Briavoine, Mémoire sur l' état de la population, des fabriques et du commerce dans les provinces des Pays Bas, 1776.
- (6) La Cambre, Traité de la fabrication des bières.
- (7) Ad. Frantz, Livre de poche du fabricant de bières blanches, 1872.
- (8) zie nota 3.
- (9) H. Codvelle, La "bière blanche" de Hougaerde, in "Le Petit journal du Brasseur", 1909.
- (10) F. De Ridder, Hagelandse Gedonkschriften, 1920, 2-3
- (11) Den Algemeenen Doodenspiegel ofte Kapelle der Dooden, waerin Menschen sig al lachende oft al weenende kunnen beschouwen etc. opgesteld door den E.P. Abraham aS. Clara van de Order der ongeschoende Augustijnen ende Keyserlijke Hof-Predikant, getrouwelijk overgeset uyt het Hoeg-Duyts in onse Neder-Duytsche Tael, Leuven, 1792.

$+ \circ + \circ + \circ + \circ + \circ + \circ + \circ + \circ + \circ +$

SCHRIKBEVIND

TE

HOEGAARDEN

III. DE BESLOTEN TIJD

=====

De nieuwe meesters en de verdrukking, plagerijen onder de franse overheersing.

17. INSTELLING VAN DE NIEUWE BEWINDSPLOEG (juli 1794 - juli 1795)

=====

De Fransen waren nu heer en meester geworden in ons land, dat als bezet en veroverd gebied werd beschouwd en waar zij alles plunderden weghaalden of opkochten tegen waardeloze bons (assignaties). Paarden, vee, graan en dierenvoeder werd opgeëist. De Franse Conventie deed haar afgevaardigden bijstaan door agenten-inzamelaars, om in de kastelen, kerken en kloosters, de kunstvoorwerpen te gaan roven, vaak gepaard gaande met "saturnaliën". Het Schrikbewind ving aan.

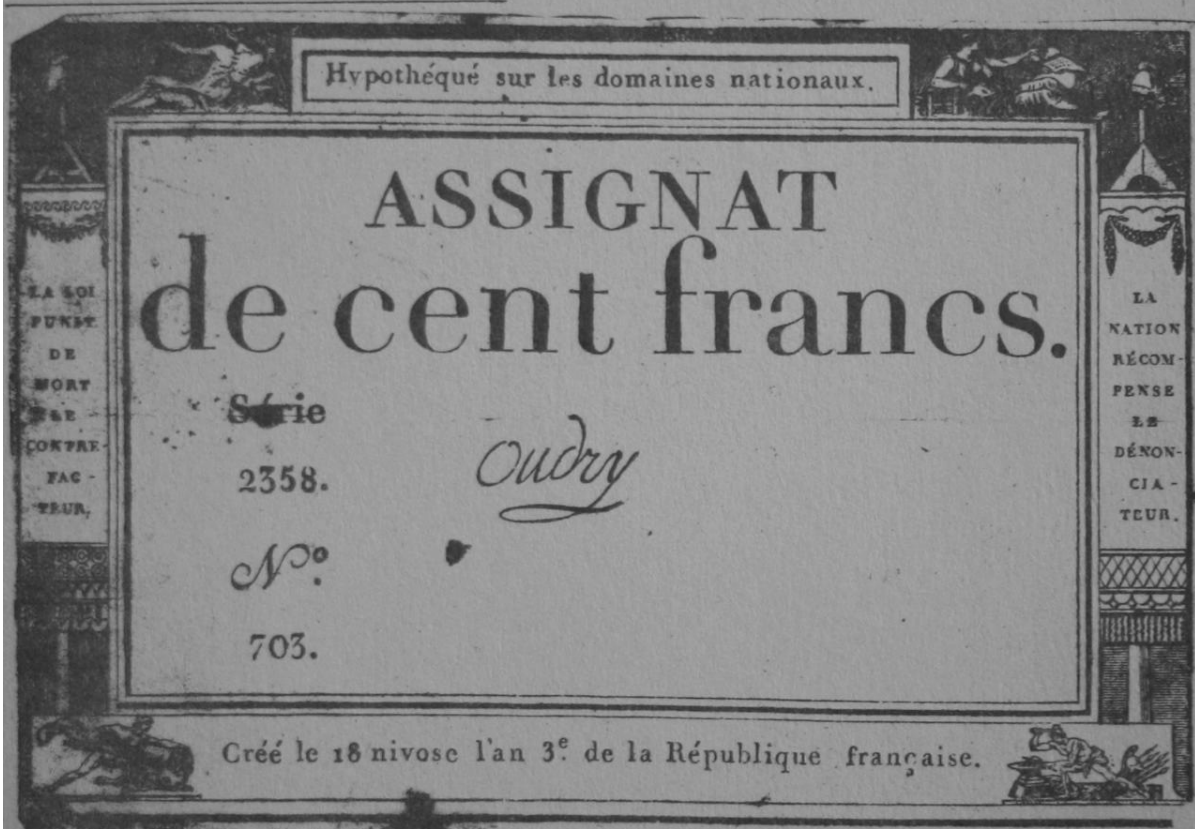
Te Hoegaarden had citoyen Van Autgaerden zijn slag thuis gehaald en de gehate Regentie ten val gebracht. Een nieuw tijdperk ving aan, de tijd van de gehate Conventie, waar Sansculotten en Jacobijnen alle macht in handen hielden en de wet van de sterkste toepasten, om hun woede bot te vieren op hun vroegere tegenstrevers. De grootste vernederingen kwamen over de oude Schepenfamilies neer "injuriën ende smaed".

Gedurende verschillende dagen werd te Hoegaarden, door de mannen van Van Autgaerden de overwinning gevierd. Met zijn muts van Sansculot getooid verscheen de Notaris op de Plaats en sprak zijn aanhangers toe, waaronder zich ook vele nieuwsgierigen hadden gemengd. Wegens de onmiskenbare misbruiken van het oud regiem en de voorbereiding der geesten in de zin van ontvoogding, die sinds lang aan het broeien was, werd de komst der fransen en de politiek van Van Autgaerden in den beginne door velen met vreugd en opluchting begroet.

In het kader van "Egalityd, Libertyd en Broederschap" en ingevolge de slogan "Le droit de l' Homme" beloofde hij nu gelijkgerechtigde burgers in de plaats der bevoorrechte standen in de gemeenteraad op te nemen. Hij zou de misbruiken en de vriendjespolitiek uit de tijd van de Oude Regentie, radikaal tot in de wortel uitroeien en aan elkeen geven waarop hij recht had. Hij beloofde het volk volledige medezeggenschap in de bestuurszaken van het dorp. "Wees mij maar getrouw en ge zult er goed bij varen" riep hij de menigte toe. " Wij hebben de tirannie der Prinsen en het bijgeloof der geestelijken verbroken, nu breekt onze tijd aan. Leve de Franse Republiek; een ende onverdeylbaer en democcratique, weg met de vijgen, weg met de Muscadins". En geestdriftig riep het volk "Vivat onze Agent National, Vivat de Republiek".

-30-

(70)

Het volk geloofde aanvankelijk inderdaad dat de Nieuwe Tijd hun "Gelijkheid, Vrijheid en Broederlijkheid" had gebracht, maar vrij spoedig zouden zij de nieuwe heersers in hun ware gedaante leren kennen, want in feite had de Revolutie niets dan haat en ellende gebracht en alles onderste boven gegooid en tot op de bodem omgewoeld, ten nadelen van clerus, adel en burgerij.

Maar na de eerste roes van triomf, moest citoyen Van Autgaerden nu de teugels ernstig in handen nemen en tonen wat hij kon, om zijn woord gestand te houden. Met enkelen van zijn getrouwen, waar onder Notaris Hubens, Joseph Collars, Trudo Putzeys en Henri Nijs werd een "Provisoire Raed" ingesteld om de dringende en lopende zaken te regelen, zoals petitie's, toezicht op gelden enz.... en ook om aan de vele opeisingen der franse overheid te voldoen. Zij ondervonden nochtans de grootste moeilijkheden, want de oude dorpsregisters bevonden zich nog altijd in handen van de "ci-devant" griffier Sweerts.

Eindelijk werd de nieuwe bewindsploeg gevormd "le conseil de la Municipalité de la Commune Houtgaerde" die de "Provisoire Raed" moest vervangen om het dorp te besturen. En op 4 Thermidor An III (22 juli 1795) van de Franse Republiek, opende Van Autgaerden, in zijn funktie van Agent National, op plechtige wijze het eerste "Registre Républicain des Séances de la Municipalité de la Commune de Houtgaerde", waarin de beraadslagingen van de gemeenteraad moesten neergeschreven worden; en waarvan hij had gezegd "dat nog lange jaren na hem, vele anderen het plezier zouden hebben, in dit boek hun genomen beslissingen te lezen".

De Municipale Raad zag er als volgt uit:

- Jean Bapt. Van Autgaerden, Agent National, 48 j. gehuwd met Clara Bueckens en voorvader van de familietak Eyraed-Aurgaerden.
- Trudo Hubert Putzeys, Maire (Burgemeester) 28 j. gehuwd met Cath. Paenhuys en oom van de latere Burgemeesters en Notarissen Putzeys
- Henri Nijs, Voorzitter van de Municipale Raad, brouwer, 48 j. gehuwd met Ida Finoulst.
- Henri Vandermolen, Municipaal agent, 65 j. tonnenmaker, gehuwd met Cath. Van Ex, broeder van de oud-gezworene Jean François Vandermolen en oom van de oud schepen Arnold Vandermolen uit de Regentie.
- Henri Lodewijckx, municipaal Agent, 34 j. bakker en handelaar, weduwnaar van Barbe Dethier en gehuwd met Anne Marie Smeyers. Voorvader van de latere Burgemeesters en Sekretarissen Lodewijckx.
- Joseph Collard, Municipaal Agent, 45 j. zoon van Bernard en Anne Marie Dotremont.
- Pierre Degroot, Municipaal Agent, 57 j. hordemaker, gehuwd met Jeanne Bastiaens

-Jean Bapt. Hubens, sekretaris, 60 j. Notaris en gehuwd met Julienne Putzeys. Was dus de oom van de Maire Trudo Hubert Putzeys.

-François Berwouts, schrijver van de loco (plaatselijke) sekretaris 52 j. handelaar, ongehuwd. Zoon van Pierre en Cath. Verrijden. Zou later Hubens als gemeentesekretaris opvolgen, maar wegens zijn cumulerende funkties later door Vandenputte vervangen worden, wijl Jean Bapt. Van Autgaerden, (zoon van de Nationaal Agent) en Philippe Putzeys (broeder van de Maire) als schrijvers zouden aangeworven worden.

-Jean Henry Dewaelheyns, tresorier (gemeente-ontvanger) 26 j. kerkmeester en getrouwd met Barbe Van Nerm. Hij was de neef van Van Autgaerden en de kleinkoos van voorzitter Nijs. Woonde in het Nieuwhuys.

Jan Stockmans, de oude, uit de Walenstraat. Ontvanger van de Tafel der Armen, 72 j. schrijnwerker en weduwnaar van Marie Van EX.

-N. Jannen, Ontvanger der Bascelrechten

Verder had men ook nog de adjuncten, (plaatsvervangende bijzitters van de Municipale Agenten, in geval van ziekte of afwezigheid) en de gezworenen:

-M. Mareels, 52 j. schoenmaker, getrouwd met Thérèse Hipperzeel. werd later vervangen door D. Dotremont.

-Georges Vanderstraeten, 60 j. brouwer, gehuwd met Maria Ambroos, later vervangen door Samuel Sterckendries, 54j. smid getrouwd met Cath. Sweerts.

-Jan Finoulst, werkmn te Nerm, 50 j. getrouwd met Marie Anne Van Osmael.

-Arnold Adams. 36 j. landbouwer te Nerm, gehuwd met Marie Anne Janssens.

-P. Kempenair, brouwer, 52 j. getrouwd met Marie Elisabeth Vander-molen.

-Henry Moens (Mons), 41 j. wever te Aalst, getrouwd met Cath. Rems.

-Bernard Capelle, 52 j. landbouwer te Klein Overlaar, getrouwd met Thérèse Dotremont. Voorvader van de familie Meddaes en van de huidige gemeentesekretaris Jules Cipers.

-Guillaume Dekock, 40 j. hovenier, gehuwd met Anne Marie Hans.

-Pierre Schuermans.

-Joannes Falla, 49 j. brouwer, getrouwd met Elisabeth Vander-molen. Schoonbroeder van de oud-burgemeester Martinus Stockmans, wiens aanstelling in 1789 aanleiding had gegeven tot de machtsgreep.

-Bernard Ruttens, 63 j. getrouwd met Christine Ambroos. Voorvader van de betreurde heer Bail uit het Kapittelhuys.

-Jan Van Haegendoren, 56 j. landbouwer te Rommersom, getrouwd met Marguerite Vanden Bonne.

-Guillaume Schoenssetters, 64 j. landbouwer te Nerm, gehuwd met Cath. Vanderqraeten.

Later kwamen nog, Norbert Nijs (oud Burgemeester), Jean Sweerts (neef van de Deken) en Jean Bapt. Lebegge erbij.

En dan kwam nog het personeel:

-Franciscus Vandenbempt, hoofddorpswachter (Sergeant van Politie) 61 j. landbouwer en gehuwd met Christine Stockmans.

Bij Ordonnantie van 8 Thermidor III benoemd als volgt:

"eeneigelyck sal moeten erkennen Franciscus Vandenbempt en moeten gehoorsaemen om, op syne orders de wacht op te trekken hetzij bij nacht hetzij bij dagh en mede gaen in plaetsen waer hij het meest noodigh oordelen sal, gevende denselve volle macht van alle suspecte menschen te arresteeren..."

Zijn jaarwedde bedroeg 10 patacons.

-Antoine Desmet; 65 j. gemeentebode en later gerechtsdinaer (garde champêtre)

-Renier Deville, 38 j. beenhouwer, getrouwd met Marie Thérèse Jongmans, in dec. 1795 volgde hij Desmet als bode op. Hij was een aanhanger van Van Autgaerden vanaf het eerste uur.

-Groetaers werd als bode bijgevoegd.

-Claes kwam later ook als "garde" de politieorde vervoegen.

Voorwaar een zeer sterke en uitgebreide bewindsploeg in vergelijking met de oude Regentie. Opvallend is echter het feit dat sommige aanhangers van in den beginne, zoals Rouvroye, Hendrick Sweerts, Joris Rens en Servaes Vanmol niet in de Raad waren opgenomen, terwijl latere toetreders, waaronder Putzeys, Vandermolen, Lodewijckx, Collart Degroot, Jannen, Finoulst, Adams, Capelle, Kempenair, die zelfs de Revocatieakte niet hadden ondertekend, wel bij de Raad werden betrokken.

Dit bewijst dat Van Autgaerden zijn stal heeft willen kuisen en zich verplicht zag om enkele meer gematigden en meer ontwikkelden op te nemen.

En wanneer de Municipale Raad was samengesteld, werd op 9 Venmiaire IV (1 Okt. 1795) overgegaan tot het vormen van de burelen:

X
2 1re Saecle van Joannes Hendricus Dewalheyns
teghens Bartholomeüs Hendrix

Petitie gepresenteert den 4^{den} Thermidor door
Joannes Hendricus Dewalheyns den ouden

- hier volgt den arrêst

X
De municipaliteit aenhoort hebbende Joannes
Hendricus Dewalheyns den ouden, ordonnansen aen teghen-
partijen te compareren voorde municipaliteit in haere
sitplaats by Dewalheyns in het siens huyd quintide

5 Thermidor 3de jaar der fransche republiek oin
Thien voren voor middagh fonte vier sal gedaan
worden zoo naer recht gedaan in de sittinge van
den 4^{den} Thermidor 3de jaar der Repub.

was ondertekent J. H. Dutreix Maire

X
H: clys president

cl: Marcels

Hier volgt het accoort

X
Egaliteit

Liberté

Broederschap

Hendricus Dewalheyns 99, aenlegger teghens
teghens Bartholomeüs Hendrix gedaeghde hebben
op leden den 5^{den} Thermidor 3de jaar der Rep.
sig verstaen als volgt

- Inwendige gemeentezaken en dorpsbelangen:
Trudo Hubert Purzeys, F. Berwouts en Joseph Collart
- Petities en burgerlijke stand:
Putzeys en Henry Nijs
- Gemengde Juridische zaken (burgerlijk en crimineel):
Putzeys, H. Nijs, J. Collart en Degroot
- Tegnwaarde van het algemeen "prolorier" (?)
Putzeys, Lodewijckx, Vandermolen.
- Raadpleging van het archief
F. Berwouts, H. Nijs, Vanderstraeten
- Politie
Notaris Van Autgaerden.

Het oud lokaal "Sint Niklaas" bij Petro Falckenbergh op de Houtmarkt, waar eerst de Regentie en dan de Rebellen hadden vergaderd, was veel te klein, om deze nieuwe bewindsploeg toe te laten haar taak naar behoren uit te voeren. Bovendien kon er in een drink- en gelagzaal, geen ernstig werk worden verricht. En bovendien wilde Van Autgaerden niet langer in een plaats blijven, waar "de wormen nog rondkropen van de oude vijgen". De 70 jarige Falckenbergh, die eerst tegen en dan voor Van Autgaerden was geweest voelde zich hierdoor gekrenkt en keerde zich opnieuw tegen wat hij noemde "het gespuis dat Hoegaarden in de put had gebracht".

Maar Van Autgaerden stoorde zich weinig aan deze woorden en keek naar een ander vergaderlokaal. Zijn keuze viel op 't Nieuwhuys, waar meer ruimte was. Dat huis was eigendom van zijn schoonbroeder Jacobus Van Nerum en werd bewoond door diens dochter Barbe, gehuwd met de tresorier Dewaelheyne. Van Nerum gaf zijn toestemming; hetgeen bewijst dat hij aanvankelijk wel een aanhanger was van Van Autgaerden. De eerste bladzijde van het ingestelde Republikeins Register van 4 Thermidor An III, waarvan kopij hiernaast, duidt degelijk 't Nieuwhuys als zitplaats aan van de gemeenteraad en vertoont ook het handteken van Putzeys als maire, evenals het franse devies "Egalityd, Libertyd, Broederschap".

Doch nu moest er actief worden opgetreden, want de troebelen die te Hoegaarden van in 1789 aansleepten, hadden het gemeentebeheer aanzienlijk belemerd en zulkdanige schade berokkend, dat op het ogenblik dat Van Autgaerden het roer definitief in handen nam, er geen geld meer was in de gemeentekas.

De nieuwe ploeg kwam in spoedvergadering bijeen, en dit geschiedde officieel in 't Nieuwhuys voor de eerste maal op 6 Thermidor An III (24 juli 1795), om aan deze hachelijke toestand te verhelpen.

Er moest eender op welke manier geld en veel geld gevonden worden, om het hoofd te kunnen bieden aan de zware lasten van de franse bezetting. Maar de grootste struikelsteen was Sweerts, die nog steeds het gemeente archief in 't bezit had en zonder hetwelk de nieuwe ploeg onmogelijk kon starten.

Daarom besloten zij in de aller eerste plaats Sweerts aan te vallen.

wordt vervolgd...

=====

O U D E T E S T A M E N T E N U I T
H E T P A R O C H I E A R C H I E F
V A N H O E G A A R D E N

=====

T. 145 TESTAMENT van Grard Le Ferfve (14-12-1685)

=====

Aan Jean Vanelle, wonende te Hijlessem, de som van 100 en enige guldens, die hij hem geleend heeft.

Hij heeft 50 gulden die berusten in de handen van Nicolaes Clocquier (Colocquier), wonende te Hamtoy getoond.... van Jean Claes (obligatie hierbij getoond).

Evenzo heeft hij de som van 57 gulden, die berusten in handen van Andre Neive, waarvan de obligatie is berustende in de handen van Mari Gillet, vrouw van Jean Vennelle voorschr.

Hij verklaart te bezitten enige meubelen, klederen, lijnwaad, berustende in handen van Mari Gillet voorschr.

Hij verklaart dat Jan Van Lamens, alhier te Bost, hem schuldig is voor zijn weversloon of hure, de som van 4 gulden.

Na zijn dood krijgen de paters Capucijnen en Minderbroeders elk 8 gulden om missen te doen (5 st. voor iedere mis)

Erigenamen zijn, zijn broeder en zuster.

Gemaakt te Bost, ten huize van de weduwe Vanden Berch door pastoor Vanden Putte.

Getuigen: Servaes Sweerts en Matthijs Van Brussel.

Bijvoegsel:

Je soussigné conteste d'avoir reçu de Girard le Fevre la somme de cinquante francs, et je promet de luy rendre fidèlement et de luy donner chaque année trois franc pour le montre de sont argent jusque a ce que je luy aurat relis ledit argent, dato in ce 23 de janvier 1654, Nicolas Coloquier.

T. 146 TESTAMENT van Hendrick Vander Heyden (27-9-1687)

=====

De kosten van begrafenis en uitvaart zullen ieder voor de helft gedragen worden door Elisabeth Vander Hijden, zijn zuster en Francis Willems, zijn knecht.

Aan Francis Willems schenkt hij, alle gereedschap en instrumenten van zijn ambacht, verder "alle zijn gereede hardt (?) ende gemaect werck bestaende in hollenblocken".

Zijn broer krijgt 5 stuivers en zal er moeten mee tevreden zijn.

Erfgenaam in zijn zuster Elisabeth die kort na zijn dood ook nog 10 missen zal laten doen, ook Francis zal 10 missen laten lezen.

Getuigen: Servaes Maes en Hendrick Verbaen.

Gemaakt te Hoxem door Pastoor Vanden Putte.

T. 147 TESTAMENT van Jooris Bukens (15-11-1687).

=====

De achtergelaten weeskinderen van Catlijn Bukens, zijn dochter zaliger, zullen na zijn dood en na de dood van zijn vrouw gelijk delen met zijn kinderen in al zijn goederen.

Antonet Van Osmael, dochter van Niclaes Van Osmael zaliger, is dezelfde dag verschenen voor pastoor Vande Putte en dezelfde getuigen.

Zij is begijn te Tienen en heeft opgedragen zulke renten aan haar stiefvader als hij haar had gecedeerd "ten teyde en ten behoef als sij begijnken wierd" en zij verklaart voldoende te hebben met het deel van haar vader zaliger geerfd.

Getuigen: Mr. Jan De Moulin en Lambert Frisen.

Gemaakt in de pastorie van Hoegaarden door pastoor Vanden Putte.

T. 148 FONDATIE Willem Mulckaerts (2 jaargetijden) (15-3-1688)

=====

Voor twee jaargetijden tot lafenis van zijn ziel en die van zijn broer Jan, geeft hij zijn huis en hof, ongeveer 0,5 dagmaal groot, reg. 's Heerstraete of die Vroente, Joan Leemans en Louys Hermans. Het is belast met een mudde koren of tarwe aan de Tafel van Hoegaarden. Idem 5 stuivers vroentgeld aan de gemeente en 31 stuivers cijns. Het huis heeft dringende herstellingen nodig want het is "gansch caduque".

Hij verkoopt zijn huis daarvoor aan Jan Baptist Spinage den jongen, doe de voormelde lasten betaalt, plus 6 gulden rente, onkwijtbaar per jaar, voor de twee jaargetijden, vanaf half maart 1689.

Tot verzekering van de rente geeft hij in onderpand een half dagmaal bos gelegen op Nermbsch, hem gelegeerd bij wijlen Elisabeth N., weduwe wijlen Symon Minnen, reg. Catharina Swelden, Marcelis Geerts de erfgenamen, Aert Coiskens en Berthel Peeters, belast met een "mollevaet coerens" aan de prins van Luik.

Ondertekend door notaris M. Nijs.

T. 149 TESTAMENT van Maria Smets, alias Marichal (2-12-1689)

=====

Zij schenkt 32 gulden ter versiering van het O.L.Vrouw altaar in de kerk van Hoegaarden.

Erfgenamen zijn haar broeders en zusters en de twee kinderen van haar broer Hendrick zaliger.

Getuigen: Jan Berch en Guillem Stevens

Gemaakt te Aelst door pastoor J. Vanden Putte.

T. 150 TESTAMENT van Crisian Billen en Agnes Berwouts (15-4-1690)
=====

Voor de diensten die zij bekennen ontvangen te hebben van hun nicht Anna Fredrix, jongedochter, krijgt deze laatste na hun beider dood 3 dagmaal land leengoed gelegen bij Hoxem, reg. Beauuly en de voetweg van Houtem naar Hoxem en de vloetgracht.
Getuigen: Francis Huybens en Jan Bech (Lebegge)
Gemaakt door pastoor J; Vanden Putte.

T.151 TESTAMENT van Mr. Hendrick De Kinder, man van Anna Ven Herbergh
===== (28-7-1690)

Zijn vrouw krijgt de machtiging om de goederen te verkopen van hun oom zaliger Heer Hendrick Jansen, gelijk ook van wijlen haar vader Mattheus Van Herbergh en Willem van Herbergh haar oom, tot kwijting van de renten op hun goederen.
Erfgenen zijn al hun kinderen
Getuigen: Aert Bormand en Niclaes Van.....
Gemaakt door pastoor Vanden Putte.

T. 152 TESTAMENT van notaris Martinus Nijs, man van Maeyken Bormans
===== (20-10-1690)

Geeft aan zijn vrouw een stuk grond van 3 dagmalen gelegen in de Blije reg. het klooster van Boneffe, Montenaken en de erfgename Jan Nijs.
Item "alsulck grond gelegen in de platsch alhier tot Hoegaerden daer hiervoortijen een huyse placht op te staen verkregen van de erfgenamen Genis Bressin onder conditie ende last van de penninge nochtans daervan voortkomende".
Erfgenen zijn al zijn kinderen.
Getuigen: Jan Van Volsum, pastoor en Mr. Hendrick Peeters.
Gemaakt door J. Vanden Putte.

T; 153 TESTAMENT van Catlijn Lambrechts, weduwe wijlen Tilemans Ceuleers (31-8-1691).
=====

Haar dochter Catlijn, getrouwd met Jan Tirion zal na haar dood alle meubelen, klederen, lijnwaad en lakens krijgen.
Haar nicht Thirion, dochter van Jan Thirion, haar koe, voor de getrouwe dienst, hulp en bijstand die zij ontvangen heeft van haar dochter. Maar ze moet zorgen voor een betamelijke uitvaart en begrafenis.
Getuigen: Hendrick Godefridi en Tossijn Dere (De Re)
Gemaakt te Hoxem door pastoor J. Vanden Putte.

wordt vervolgd....

KULTUUR KRANT

bijslage van ALPAIDIS
tijdschrift voor heemkunde
't nieuwhuys museum

KULTUURKRANT

nummer 27

- een uitgave van de kultuurkring 't Nieuwhuys
- bijvoegsel van Alpaidis nr. 73

=====

Zo zijn we reeds aan ons laatste nummer voor 1983.
Langs deze weg, willen we dan ook aan onze trouwe lezers vragen,
welke nog hun lidgeld 1984 niet hebben gestort dit te doen op
rekening nr. 310-0370021-52 voor 't Nieuwhuys-museum Hoegaarden.

We danken U vooral voor het vertrouwen, welke U aan onze vereniging geeft, om also toe te laten haar nagestreefde doelstellingen uit te voeren.

Onze lidgelden zijn voor 1984 ongewijzigd t.t.z. 200 fr. voor gewone leden, 300 fr. Ereleden en 500 fr. Beschermende leden.

Voor 1984 wensen we U en uw gezin een voorspoedig nieuwjaar en hopen in 1984 ons tijdschrift en informatieblad ALPAIDIS nog beter en aantrekkelijker te maken voor onze leden.

Namens het Museumbestuur.

N.B. De leden van de Kultuurkring 't Nieuwhuys, worden gevraagd hun activiteitenverslag voor het werkjaar 1983 zo spoedig mogelijk in te sturen naar de voorzitter van het museum:
H. Van Nerum Maquisstraat 44 1140 Brussel.

=)=)=)=)=)=)=)=)=)=)=)=)=)=)=)=)=)=

INRICHTING EN VERDELING DER BESTUURSTAKEN IN HET RENOVATIE-KOMITEE
VAN DE VZW " 't NIEUWHUYS "

BEHEERRAAD

H. Van Nerum	(voorzitter)
A. Veroeveren	(O/voorzitter)
A. Guilluy	(Konservator)
E. Grooten	(Sekretaris)
D. Dubois	(Penningmeester)

Museumraad

A. Veroeveren	(Voorz.)
E. Grooten	(Griffier)
L. Wuyts	(Afgevaardigde)

Kultuurkring

E. Grooten	(Voorz.)
A. Veroeveren	(Griff.)
Mev. Veroeveren	(Afgev.)

Patrimonium
& Heemschut

A. Guilluy
L. V.d.Wijngaert
Mevr. V.d.Wijngaert

Toerisme &
Vreemd. Verkeer

L. Wuyts
M. Stuelens
Mevr. Stuelens

Verzusterings-
komitee

L. Wuyts
E. Grooten
A. Veroeveren
A. Van Nerum
Mevr. Ruell
M. Joseph
P. Schetmans
M. Casseau
M. Caubergs

Club- & Ver-
enigingsleven

Museumvrienden
Confr. V Gesl.
Orde Moutstock
Oudgediend. W.O.
Gidsen Alpaid.
VTB-VAB-
Kantschool
Biljartclub
Gr. Pont Vissers
Lichte Arm
Landbouwers
Mini Football
St. Jozef Veren.

Tentoonstellingen
& Neven activit.

E. Grooten
G. Wuestenberghs
Mevr. Wuestenberghs

Studie & Navor-
singscommissie

H. Van Nerum
M. Dodion
Mej. Dayers

Onthaal & Taveerne

A. Veroeveren
J. Meeuwens
Mevr. Meeuwens

Redaktie & Publ.

H. Van Nerum
M. Dodion
E. Grooten

NIEUWS OVER DE BIERORDE

NIEUWS OVER DE BIERORDE

Op 15 oktober 1983 hadden we de eerste aanstelling van de BIERVIR

BIERVIR = BIERHEER, wat voor ons in de bierorde wilzeggen, dat deze persoon instaat voor de goede smaak en de degelijkheid van het Hoegaardse bier op onze bijeenkomsten. Hij wordt de eerste proever en met zijn toelating wordt het bier geschonken en gedronken.

Onze eerste BIERVIR is Maurice Rosseels, die door de Domicellagilde na enkele proeven tussen een total kandidaten is verkozen. Zijn functie blijft hij drie jaar waarnemen.

Hiermede is terug een oude traditie in gebruik genomen in de Bierorde. We wensen de Domicellagilde proficiat met dit prachtig initiatief welke ze hebben genomen. Wie we niet mogen vergeten een hartelijken dank toe te sturen zijn de twee mannen die onze disco-bar in elkaar knutselden. De 60 aanwezigen hebben er zeker van genoten.

BOEK 10 JAAR HEROPSTANDING BIERORDE

Dit prachtig uitgegeven werk is te verkrijgen tegen een storting van 200 Fr. op rekening 860/0014362/85 van Die Edele Orde.

Korte Inhoud: -De Geschiedenis van de Bierorde (1560)
-De Bierwet en de XI Geboden
-Het Waardigheidssteken en Oerkonde
-Hoegaarden en haar Brouwerijen
-10 jaar Heropstanding jaarlijkse overzichten
-en nog veel meer

Ieder jaar worden de bijvoegsels toegezonden.

Niet te vergeten uw jaarcijns te betalen, door een storting te doen op rekening 860/0014362/85 van 200, 300, of 500 FR.

BESCHERMENDE LEDEN 1983

=====

Aerts Louis	Guillaumelaan 20	1140	brussel
Billen Jacques	Kloosterstraat 35	3320	Hoegaarden
Boel Henri	Grote Markt 9	3300	Tienen
Brouwerij De Kluis	Stoopkensstraat	3320	Hoegaarden
Bullens Charles	Astridlaan 30	3320	Hoegaarden
Cauwbergs Marcel	Tiensestraat 19	3320	Hoegaarden
Collart Maurice	Astridlaan 2	3320	Hoegaarden
Dewachter Robert	Guillaumelaan 32	1140	Brussel
Dodion Maurice	Lelielaan 34	2970	Hever
Emanuel Jean	Doelstraat 78	3320	Hoegaarden
Gooris-Naetens	O.L.Vr.Broederstr.11	3300	Tienen
Madymous	Notelaarstraat 32	1030	Brussel
Mans-Lambrechts	Slachthuisstraat 5	3320	Hoegaarden
Meutermans	Aarschotsesteenweg320	3010	Wilsele
Mombaers Jozef	Veldbornestraat 5	3300	Tienen
Puttevils Georges	Aarlenstraat 51	1040	Brussel
Reniers Christiane	E.Ourystraat 56	3320	Hoegaarden
Stes Denis	M. Joséplaats11buslo	1050	Brussel
Stockmans Leopold	J. Lowetlaan 2	3320	Hoegaarden
Struyven J.	Oplintersestw. 645	3340	Tienen
Tauber Georges	Populierenlaan 14	1980	Tervuren
Vandenneucker Pierre	Dotremontstraat 30	3320	Hoegaarden
Vandermolen Gebroeders	Stoopkensstraat 113	3320	Hoegaarden
Vanhulst Julia	Begijnenstraat 44	3300	Tienen
Vervoort	Rue des Chats 12	6318	Marbais
Wuestenbergs Gaston	Gemeenteplein 23	3320	Hoegaarden
Finectar	Kauterhof	3320	Hoegaarden
Bernard Pierrot	Gobertange 21	5904	Melin

Aan allen onzen hartelijken dank

o o o o o o o o o o o o